

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 12 от 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр. 58 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 15, ал. 5 думите „раздели I и II“ се заменят с „раздели I и III“.

§ 2. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 в края се поставя запетая и се добавя „а изискванията за стандартизиране на резултатите от измерванията са посочени в раздел III на приложение № 11.“

2. В ал. 2 думите „съгласно Ръководството на Европейската агенция по околна среда за демонстриране на еквивалентност на методите за мониторинг на атмосферния въздух“ се заменят с „при спазване на изискванията, посочени в раздел II на приложение № 11 и на Ръководството за демонстриране на еквивалентност на методите за мониторинг на атмосферния въздух на Европейската комисия“.

§ 3. Създава се чл. 17а:

„Чл. 17а. Министърът на околната среда и водите определя със заповед националните референтни лаборатории към ИАОС, отговорни за осигуряване на качеството на измерванията за замърсителите в обхвата на наредбата, съгласно изискванията на раздел III на приложение № 8.“

§ 4. В чл. 27, ал. 2 думите „съгласно Ръководството на Европейската агенция по околна среда за демонстриране на еквивалентност на методите за мониторинг на атмосферния въздух“ се заменят с „при спазване на изискванията, посочени в раздел II на приложение № 11 и на Ръководството за демонстриране на еквивалентност на методите за мониторинг на атмосферния въздух на Европейската комисия“.

§ 5. В чл. 39, ал. 3 се създава изречение второ: „При изготвянето на тези планове се вземат предвид насоките, определени в Решение 2004/279/ЕО на Комисията от 19 март 2004 г. относно насоките за изпълнение на Директива 2002/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно озона в атмосферния въздух (ОВ, L, Специално издание 2007 г., раздел 15. Околна среда, потребители и здравеопазване, том 10).“

§ 6. В чл. 49 се създава ал. 3:

„(3) Докладваните данни по ал. 1 се смятат за валидни с изключение на данните, обозначени като предварителни.“

§ 7. В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 2 в края се добавя „и на Директива (ЕС) 2015/1480 на Комисията от 28 август 2015 г. за изменение на няколко приложения към Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, в които са определени правила относно референтните методи, валидирането на данни и местоположението на точките за вземане на проби при оценяване на качеството на атмосферния въздух (ОВ, L 226, 29.08.2015 г.).“

2. Създава се § 2а:

„§ 2а. Изискванията за акредитиране на органи за оценяване на съответствието, определени в тази наредба, се прилагат при спазване на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.) и на Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.“

§ 8. В приложение № 6 към чл. 11 раздели III и IV се изменят така:

„III. Условия за разполагане на ПМ (точките за вземане на проби) в микромащаб

1. При разполагането на ПМ се прилагат следните изисквания:

1.1. потокът около входното отворстие на устройството за вземане на проби да не е ограничен (в общия случай да е свободен в сектор от най-малко 270°, или съответно 180° при точки за вземане на проби, намиращи се на линията на разположението на сградите) и без да са налице прегради, възпрепятстващи движението на въздуха в близост до него; входното отворстие на устройството за вземане на проби се разполага на разстояние няколко метра от сгради, балкони, дървета и други прегради и на не по-малко от 0,5 m от най-близката сграда в случаите на точки за вземане на проби, които са представителни за качеството на въздуха на линията на разположението на сградите;

1.2. входното отворстие на устройството за вземане на проби следва да бъде разположено на височина между 1,5 m (зоната на дишане) и 4 m над земната повърхност; в случай че ПМ е представителен за голям район, може да бъде подходящо и по-високо разполагане, като всички изключения се документират подробно;

1.3. входното отворстие на устройството за вземане на проби да не е разположено в непосредствена близост до източници на емисии, за да се избегне директното попадане на замърсители в него преди дисперсията им в атмосферния въздух;

1.4. изходното отворстие на устройството за вземане на проби се разполага така, че да се избегне повторното преминаване на изходящия въздух през входното отворстие;

1.5. при транспортноориентирани ПМ устройството за вземане на проби от всички замърсители се разполага на не по-малко от 25 m от големи кръстовища и на не повече от 10 m от бордюра; в случая като „голямо кръстовище“ следва да се разбира такова, което прекъсва транспортния поток и води до различен вид емисии (при спиране и потегляне) в сравнение с останалата част от пътя.

2. Всяко отклонение от посочените в т. 1 изисквания следва да се документира при спазване на процедурите, описани в раздел IV Документиране и преглед на избора на площадки за мониторинг.

3. При разполагането на ПМ съгласно т. 1 се отчита и влиянието на следните фактори:

- наслагващи се (интерфериращи) източници;
- сигурност;
- достъп;
- наличие на електрозахранване и телефонни комуникации;
- видимост на площадката спрямо нейното обкръжение;
- безопасност на населението и обслужващия персонал;
- съвместно разполагане на точките за вземане на проби за определяне нивата на различни замърсители;
- изисквания, свързани с териториалното планиране.

IV. Документиране и преглед на избора на площадки за мониторинг

Изпълнителният директор на ИАОС или оправомощено от него лице документира за всички зони и агломерации процедурите по избор на площадки, записва и съхранява обяснителна информация относно проекта на мрежата от площадки за мониторинг и избора на местоположението на всяка една от тях. Документацията съдържа:

- фотографии на околностите на площадките с компасна стрелка и подробни карти;
- в случаите, при които в дадена зона или агломерация се използват други методи за оценка на КАВ, документацията трябва да включва подробни данни за тези методи и информация как са спазени критериите, посочени в чл. 13 и 14.

Документацията се актуализира при необходимост и се преразглежда на всеки пет години, за да се потвърди, че критериите за избор, проектът на мрежата от площадки за мониторинг и местоположението на всяка една от тях продължават да са валидни и оптимални с течение на времето.

Документацията се представя на Европейската комисия в срок 3 месеца след нейното поискване.“

§ 9. В приложение № 8 към чл. 13, т. 2 и чл. 22, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Думите „Приложение № 8 към чл. 13, т. 2 и чл. 22, ал. 2“ се заменят с „Приложение № 8 към чл. 13, т. 2, чл. 17а и чл. 22, т. 2“.

2. Раздел III се изменя така:

„III. Осигуряване на качество на измерванията за оценката на КАВ: валидиране на данните

1. За осигуряване точност на измерванията и съответствие със зададените в раздел I Изисквания към качеството на данните за оценка на КАВ следва да бъдат спазени следните изисквания:

1.1. всички измервания да са проследими в съответствие с изискванията, формулирани в хармонизирания стандарт за лабораториите за изпитване и калибриране;

1.2. да има въведена система за осигуряване и контрол на качеството, предвиждаща редовна поддръжка за осигуряване на постоянна точност на измервателните уреди; системата за осигуряване на качеството трябва да се преглежда при необходимост най-малко веднъж на всеки пет години от съответната национална референтна лаборатория;

1.3. да има въведена процедура за осигуряване/контрол на качеството на процеса на събиране и докладване на данните и участие в програмите за осигуряване на качество на измерванията в рамките на Европейския съюз;

1.4. националните референтни лаборатории към ИАОС да са акредитирани за референтните методи, посочени в приложение № 11 към чл. 17 и 27, най-малко по отношение на тези замърсители, чиито концентрации надхвърлят долния оценъчен праг, съгласно съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране, препратка към който е публикувана в „Официален вестник“ на Европейския съюз, в съответствие с посоченото в чл. 2, параграф 9 от Регламент (ЕО) № 765/2008 за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара; лабораториите носят отговорност за координирането на територията на страната на осъществяването на програмите на Европейския съюз за осигуряване на качество, които се организират от Съвместния изследователски център на Европейската комисия, както и координират на национално ниво подходящото използване на референтните методи и доказването на еквивалентност на нереферентните методи; националните референтни лаборатории, които организират провеждането на междулабораторни сравнения (intercomparison) на национално ниво, следва да бъдат акредитирани съгласно съответния хармонизиран стандарт за изпитвания за пригодност;

1.5. националните референтни лаборатории към ИАОС да вземат участие най-малко веднъж на всеки три години в провежданите в рамките на Европейския съюз програми за осигуряване на качество, организирани от Съвместния изследователски център на Европейската комисия; ако резултатите от това участие са незадоволителни, съответната национална лаборатория следва при следващото си участие в междулабораторни сравнения (intercomparison) да демонстрира задоволителни коригиращи мерки и да представи доклад за тях в Съвместния изследователски център;

1.6. националните референтни лаборатории към ИАОС да подпомагат дейностите на Европейската мрежа на национални референтни лаборатории, създадена от Комисията.“

§ 10. В приложение № 11 към чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Думите „Приложение № 11 към чл. 17“ се заменят с „Приложение № 11 към чл. 17 и 27“.

2. Раздел I се изменя така:

„I. Референтни методи за измерване

1. Метод за измерване на съдържанието на серен диоксид – БДС EN 14212:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на серен диоксид с ултравиолетова флуоресценция“.

2. Метод за измерване на съдържанието на азотен диоксид и азотни оксиди – БДС EN 14211:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на азотен диоксид и азотен монооксид чрез хемилуминесценция“.

3. Метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на олово:

– за вземане на проби – БДС EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен метод за измерване за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици PM10 или PM2,5“;

– за измерване на съдържанието на олово – БДС EN 14902:2006 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на Pb, Cd, As и Ni във фракцията PM10 от суспендираните във въздуха частици“.

4. Метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ФПЧ₁₀ – БДС EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен метод за измерване за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици PM10 или PM2,5“.

5. Метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на ФПЧ_{2,5} – БДС EN 12341:2014 „Атмосферен въздух. Стандартен гравиметричен метод за измерване за определяне на масовата концентрация на суспендирани прахови частици PM10 или PM2,5“.

6. Метод за вземане на проби и измерване на съдържанието на бензен – БДС EN 14662-1:2006 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрациите на бензен. Част 1: Вземане на проба с помпа, последвано от термодесорбция и газхроматография“; БДС EN 14662-2:2006 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрациите на бензен. Част 2: Вземане на проба с помпа, последвано от десорбция с разтворител и газхроматография“; БДС EN 14662-3:2015 „Атмосферен въздух. Стандартен метод за измерване на концентрациите на бензен. Част 3: Автоматично вземане на проби с изпомпване чрез газхроматография на място“.

7. Метод за измерване на съдържанието на въглероден оксид – БДС EN 14626:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване на концентрацията на въглероден монооксид с недисперсионна инфрачервена спектроскопия“.

8. Метод за измерване на съдържанието на озон – БДС EN 14625:2012 „Качество на атмосферния въздух. Стандартен метод за измерване концентрацията на озон с ултравиолетова фотометрия“.

3. Раздел IV се изменя така:

„IV. Взаимно признаване на данни

При доказване, че оборудването отговаря на функционалните изисквания на референтните методи, посочени в раздел I, националните референтни лаборатории към ИАОС приемат протоколи от изпитвания, издадени от изпитвателни лаборатории в други държави членки, при условие, че тези лаборатории са акредитирани по съответния хармонизиран стандарт за лаборатории за изпитване и калибриране.

Подробните протоколи от изпитванията и всички резултати от изпитванията следва да са налични в ИАОС и да се предоставят и на други компетентни органи. Протоколите от изпитванията трябва да показват, че оборудването отговаря на всички функционални изисквания, включително когато някои условия на околната среда или на площадките за мониторинг са специфични за нашата страна и попадат извън обхвата на условията, за които съответното оборудване вече е изпитано и е получило одобрение на типа в друга държава членка.“

§ 11. В приложение № 13 към чл. 21 в раздел I таблица 21 се изменя така:

„Таблица 21

Население (x1000)	Агломерации ⁽¹⁾	Други райони ⁽¹⁾	Извънградски фон
<250		1	1 ПМ/50 000 km ² средна плътност за всички райони в дадена страна ⁽²⁾
<500	1	2	
<1000	2	2	
<1500	3	3	
<2000	3	4	
<2750	4	5	
<3750	5	6	
>3750	Един допъл- нителен ПМ на 2 милиона жители	Един допъл- нителен ПМ на 2 милиона жители	

⁽¹⁾ Най-малко 1 ПМ в райони, където е вероятно да възникнат най-високи концентрации на озон. В агломерациите най-малко 50 % от ПМ се разполагат в крайградски райони.

⁽²⁾ При сложен терен се препоръчва 1 ПМ на 25 000 km².“

Заключителна разпоредба

§ 12. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър на околната среда и водите: **Нено Димов**

Министър на здравеопазването: **Николай Петров**